

Katedra hudební výchovy

**Profil časopisu *Journal of Research in Music Education* v letech
2016–2017**

Profile of *Journal of Research in Music Education* in years 2016-
2017

Bakalářská práce

Anna Otrubová

Vedoucí práce: prof. PaedDr. Luska, CSc.

Olomouc 2023

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma Profil časopisu *Journal of Research in Music Education* v letech 2016-2017 zpracovala samostatně. Všechny použité zdroje jsem citovala a uvedla v seznamu použité literatury.

V Olomouci dne 19. 4. 2023

Anna Otrubová

Poděkování

Poděkování patří vedoucímu mé bakalářské práce prof. Jiřímu Luskovi, PaedDr., CSc. za odborné rady a vedení této práce.

Obsah

Úvod.....	5
1. Hudební pedagogika.....	6
1.1 Charakteristika hudební pedagogiky	6
1.2 Systematika hudební pedagogiky	7
1.3 K historii hudebněvýchovných časopisů v českých zemích.....	7
2. Přehled vybraných zahraničních hudebněpedagogických časopisů	11
2.1 British Journal of Music Education.....	11
2.2 International Journal of Music Education	11
2.3 Časopis Hudební výchova	12
2.4 Časopis Aura musica	12
2.5 Teoretické reflexe hudební výchovy	13
2.6 Porovnání prostředí českých zemí a USA v rámci hudebněpedagogických časopisů s ohledem na hudební pedagogiku ve dvou sledovaných zemích	13
3. Journal of Research in Music Education	16
3.1 Historie časopisu Journal of Research in Music Education.....	16
3.2 Obsahová analýza roku 2016.....	17
3.3 Obsahová analýza roku 2017.....	26
4. Tematická komparace období 2010 až 2014 a 2016 a 2017	36
Závěr	37
Použité zdroje	38

Úvod

Téma této bakalářské práce je Profil časopisu *Journal of Research in Music Education* v letech 2016 a 2017. Hudební pedagogika a hudební výchova má v českých zemích i v zahraničí dlouholetou tradici. V této práci se blíže podíváme na historii hudební výchovy a hudebně pedagogických časopisů v českých zemích a v USA. Budeme čerpat z českých i anglických zdrojů.

Nejdříve vymezíme pojem „hudební výchova“ a „hudební pedagogika“, který je sám o sobě složitý a těžko vystižitelný a blíže vysvětlíme systematizaci hudební pedagogiky. Dále se budeme věnovat historii hudebněvýchovných časopisů v českých zemích. V následující kapitole si vyjmenujeme a popíšeme několik hudebněpedagogických časopisů, které vycházely a vycházejí u nás a v USA. Porovnáme hudebněpedagogické časopisectví v českých zemích a v USA, a to pomocí jejich historie, kultury, témat a podobně. Hlavním předmětem našeho zájmu bude americký časopis *Journal of Research in Music Education*. Cílem práce je časopis nejprve charakterizovat, popsat jeho historii a hlavní přispěvatele a editory, dále vymezit profil časopisu v letech 2016 a 2017. Provedeme obsahovou analýzu článků ze zvolených období a u každého článku si přeložíme jeho název, zmíníme autory, klíčová slova a univerzitu, na níž konkrétní autoři vyučují. *Journal of Research in Music Education* zahrnuje články z prostředí hudební pedagogiky z celého světa, v čemž je naprosto unikátní. V poslední kapitole porovnáme *Journal of Research in Music Education* (v dalších kapitolách ho budeme zmiňovat také zkratkou JRME) v letech 2016-2017 a 2010-2014. Použijeme výzkumnou metodu komparace. Porovnávat budeme témata, kterým se čísla věnovala, různorodost univerzit autorů a četnost publikovaných článků.

1. Hudební pedagogika

Hudební pedagogiku můžeme chápat jako otevřený systém realizace dynamiky vztahů mezi subjektem a objektem při přijímání, zpracování a interpretaci poznatků, které formují hudební vědomí jedince. Tento systém je ovlivněn řadou společensko-historických vlivů, které spolupůsobí na jednotlivé složky hudební výchovy.¹

Hudební pedagogika stojí jako disciplína na pomezí muzikologie a pedagogiky. Hudební pedagogika představuje jádro teoretické reflexe této pro hudbu tak významné pedagogické dimenze. Rozlišujeme pak vlastní pedagogické předávání hudby (hudební výchovu či vzdělávání, vyučování a učení se hudbě) a teorii tohoto předávání (hudební pedagogiku).²

1.1 Charakteristika hudební pedagogiky

Abychom definovali hudební pedagogiku, musíme zkonkretizovat, jak chápeme pojem „hudební výchova“. Pokud jej budeme chápat jako souhrn všech faktorů formování hudebního subjektu, hudební pedagogika se stane všeobecnou teorií toho, co obrazně označujeme jako „pedagogickou dimenzi hudby“. Při takovémto chápání hudební pedagogiky se však sníží její schopnost teoreticky a pragmaticky reflektovat, modelovat a optimalizovat konkrétní aktuální formy hudebně-výchovného působení.

Z uvedeného vyplývá, že ohraničení předmětu je potřebné dobře uvážit.³

Předmět hudební pedagogiky i samotnou hudební pedagogiku je třeba chápat v rámci historie i systému, tedy jako tzv. diachronicko-synchronní kontinuum a diskontinuum.

Úkolem hudební pedagogiky je zachovat kontinuitu a regionální integritu hudebního vývoje, rozšířit stávající a tvořit nové hudební hodnoty a předávat poznatky pro chápání a prožívání hudby jak v oblasti výkonného hudebního umění, tak i poslechu hudby.⁴

---

¹ HOLAS, Milan. *Hudební pedagogika*. Akademie múzických umění v Praze: AMU a ERMAT, 2004, s. 87

² POLEDŇÁK, Ivan – FUKAČ, Jiří, 2001: Úvod do studia hudební vědy. Olomouc: Univerzita Palackého Olomouc, s. 193

³ VEREŠ, Jozef a Jiří FUKAČ. *Hudobná pedagogika*. Pedagogická fakulta Nitra, 2004, s. 11

⁴ HOLAS, Milan. *Hudební pedagogika*. Akademie múzických umění v Praze: AMU a ERMAT, 2004, s. 87

1.2 Systematika hudební pedagogiky

Strukturu hudební pedagogiky spoluutváří teorie hudební pedagogiky, dějiny hudební pedagogiky (včetně srovnávací hudební pedagogiky) a experimentální hudební pedagogika. Srovnávací hudební pedagogika zahrnuje výzkum dějin a vzájemných souvislostí hudebně výchovných typů a věnuje se analýze soudobých hudebně výchovných typů a výzkumů.

1.3 K historii hudebněvýchovných časopisů v českých zemích

Původ hudebněpedagogického časopisectví u nás musíme hledat již v 16. století. Od roku 1501 se v Čechách začaly vydávat písňové kancionály. Významným autorem písni byl Jan Blahoslav (1523-1571). Právě on se zasloužil o to, aby se začaly psát učebnice o hudbě v mateřském jazyce. Roku 1558 vydal v Olomouci spis *Musica aneb Knižka zpěvákům náležitě zprávě v sobě zavírající*, jež se vzápětí stala základní českou teoretickou knihou o hudbě (má 10 kapitol). Druhé zachované vydání *Musiky* doplnil Blahoslav dvěma Přídavky, z nichž úvodní je první českou učebnicí zpěvu. *Musica* je osobitou českou hudebně pedagogickou prací, jejíž úroveň nedosáhla jiná současná hudebně teoretická česká práce, *Musica* od Jana Josquina (Olomouc 1551).⁵

„Vyvrcholením snah bratrského humanistického školství bylo veliké pedagogické a didaktické dílo Jana Amose Komenského (1592-1670), který jako učitel národů podal dokonalý systém škol podle stupňů lidského věku (mateřské, normální, latinské, akademie).“ (GREGOR, SEDLICKÝ, Dějiny hudební výchovy v Čechách a na Slovensku, s.14) V tomto svém díle Komenský zařazuje zpěv a hudbu jako organickou část vyučovacího procesu do všech kategorií svého školského systému. Tento důraz je ovlivněn skutečností, že Komenský poznal v emigraci a za válek sílu umělého i lidového zpěvu. Komenský již v kapitolách pro vyučování na mateřské škole spojoval hru s učením lidovým říkadlům, písni, pohybům a rytmům. Jedná se o něco, co dodnes v mateřské škole využíváme. Komenský se ale věnoval i hudební teorii. V *Orbis pictus* (1658) podal dobovou nauku o hudebních nástrojích doplněnou obrazem, jenž byl pak dlouho v našich učebnicích napodobován.⁶

---

⁵ GREGOR, V. – SEDLICKÝ, T. Dějiny hudební výchovy v českých zemích a na Slovensku. Praha: Supraphon, 1973, s. 13

⁶ tamtéž, s. 14

Komenský i Blahoslav se shodovali v názoru na duchovní píseň; oba se ve svých didaktických poučkách jako by doplňovali. K nim dvěma se často vraceli naši hudební pedagogové po druhé světové válce.⁷

Zásadní roli v uchování existence národa tehdy hrály zbývající školy a lidová kultura, organizovaná vesnickými kantory. Lid se věnoval hudbě, tanci a zpěvu, čímž dával průchod svým citům, steskům i odporu proti násilí. Kantor poznal hudbu a naučil se ji praktikovat v klášterních školách a od starších, zkušenějších kantorů, otců a dědů. Hudební výchova však nebyla ideální. Učilo se ve školních chatrčích, třídy byly přeplněné a podmínky nehygienické.⁸

Zajímavým případem je Antonín Rejcha (1770-1836), který se dostal do ciziny jakožto český hudebně pedagogický talent a měl vliv i na hudební výchovu jiného národa.⁹

Tradice hudební výchovy v Čechách v 17. a 18. století u českých kantorů na venkově, v klášterních školách jezuitských i piaristických, ve fundacích klášterů a kostelů, na městských věžích a hudbách mezi trubači, tympanisty a pozounisty byla zárodkem nebývalého rozkvětu hudebnosti, z níž těží česká hudba dodnes.¹⁰

Za vlády Marie Terezie (1717-1780), kdy byla zavedena povinná školní docházka, začaly dvě třetiny všech žáků navštěvovat české školy. To mělo pozitivní efekt na vzdělávání obyvatel, avšak v Čechách nastala velká germanizace, takže český zpěv a hudba byly na ústupu.¹¹

Učitel se v tuto dobu již řídil metodickou literaturou. O povznesení českého zpěvu ve škole se zasloužil kantor Jakub Jan Ryba (1765-1815). Byl to typ vesnického učitele, pro kterého hudba znamenala součást širokého kulturního zájmu, vzdělání a výchovy. Jeho pedagogický zájem se obracel k počeštění jednak hudební teorie, jednak školní písně. Jako první u nás počešťoval hudební terminologii.¹²

Ve třicátých letech 19. století se u nás dostalo do pohybu hnutí vlasteneckých učitelů (venkovští i městští učitelé), což vyvrcholilo vybudováním pražského lidovýchovného ústavu Budeč. Z vlasteneckých učitelů musíme zmínit Jana Nepomuka Filcíka (1785-1837), který

---

⁷ GREGOR, V. – SEDLICKÝ, T. Dějiny hudební výchovy v českých zemích a na Slovensku. Praha: Supraphon, 1973, s. 15

⁸ tamtéž, s. 17, 18

⁹ tamtéž, s. 20

¹⁰ tamtéž, s. 21

¹¹ tamtéž, s. 22

¹² tamtéž, s. 24, 25

svým zaměřením i přínosem připomíná J. J. Rybu. Pozvedl význam učitele pro celý národ, důsledně prosazoval češtinu a bojoval proti kulturní zaostalosti učitele.¹³

Vyvrcholením snah vlasteneckého učitelstva byl v časopise *Posel z Budče* v červnu 1848 zveřejněný Návrh pro národní školy, který vycházel z porad pražských učitelů a přinesl mnoho nových myšlenek o školském systému i požadavek jednotné národní školy.¹⁴

Roku 1934 došlo k založení Společnosti pro hudební výchovu v Praze, jehož místopředsedou byl skladatel a hudebník Alois Hába. Společnost se snažila o styky se zahraničím a spravovala archiv dokladů, pečovala o prohloubení hudební výchovy na všech typech škol a povznesla hudebnost v rodinném i veřejném životě. Právě jejich zásluhou byl uskutečněn 4. až 9. dubna 1936 mezinárodní hudebně výchovný kongres. Ve 30. letech se v Čechách zvedl zájem o nový obsah předmětu hudební výchovy a demonstraci praktických výsledků intenzivní hudební výchovy, například v řadě vynikajících dětských pěveckých sborů, dětských divadel, koncertů pro děti a jiné. Díky těmto aktivitám a snahám se Praha se stala centrem Mezinárodní společnosti pro hudební výchovu až do druhé světové války.¹⁵

Na hudebních školách se situace zlepšovala velmi pomalu. Ke zlepšení došlo tam, kde byli v řízení hudebních škol dobří organizátoři a hudební pedagogové. Na těchto školách také rostl počet žáků, a to například na hudební škole Žerotín v Olomouci, kde počet žáků vzrostl během dvaceti let na čtyřnásobek. Veškeré hudební školství v první republice bylo soukromé, až na konzervatoř hudby v Praze a hudební a dramatickou konzervatoř v Brně.¹⁶

Roku 1943 byla zavedena ministerstvem školství hudební výchova jako povinný předmět středních škol.

V hodinách hudební výchovy se důraz kladl na vokální a sborovou výchovu, což podpořily sovětské sbory. Významnými hudebními pedagogy této doby byli František Kratochvíl a František Lýsek.¹⁷

---

¹³ GREGOR, V. – SEDLICKÝ, T. Dějiny hudební výchovy v českých zemích a na Slovensku. Praha: Supraphon, 1973, s. 29, 30

¹⁴ tamtéž, s. 32

¹⁵ tamtéž, s. 78 až 81

¹⁶ tamtéž, s. 84, 85

¹⁷ tamtéž, s. 118, 119

Koncem sedmdesátých let začala realizace Projektu dalšího rozvoje československé výchovně vzdělávací soustavy. S mírným zpožděním se Projekt uplatnil v lidových školách umění, kam žáci nastupovali od sedmi let. Pomalu se dostáváme k současné podobě hudební pedagogiky a sborového zpěvu. Zájem o uměleckou úroveň hudby posilují mnohé celostátní soutěže, jichž se účastní hráči na nástroje i komorní soubory, sóloví pěvci a pěvecká tělesa. Jednou se soutěží je například Smetanova klavírní soutěž v Hradci Králové nebo Schubertova ve čtyřruční klavírní hře v Jeseníku. Součástí vzdělávání učitelů jsou Orffovy kurzy, kurzy sbormistrů pěveckých sborů, hlasového výcviku a jiné, které jsou pořádány Českou společností pro hudební výchovu. Významnými hudebními pedagogy jsou Jiří Kolář, Alena Tichá nebo Jiří Chvála (Kühnův dětský sbor).¹⁸

---

¹⁸ GREGOR, V. – SEDLICKÝ, T. Dějiny hudební výchovy v českých zemích a na Slovensku. Praha: Supraphon, 1973, s. 140

2. Přehled vybraných zahraničních hudebněpedagogických časopisů

V následujícím textu se budeme věnovat časopisům, které se věnují hudební pedagogice. Patří mezi ně *British Journal of Music Education*, *International Journal of Music Education*, *Hudební výchova*, *Aura musica* a *Teoretické reflexe hudební výchovy*.

2.1 *British Journal of Music Education*

BJME je plně recenzovaný mezinárodní časopis, který přináší přehledné, podnětné a čtivé zprávy o současném výzkumu v oblasti hudební výchovy na celém světě, a také část obsahující rozsáhlé recenze knih, které prohlubují aktuální diskuse. Časopis usiluje o posílení vazeb mezi výzkumem a praxí, čímž posiluje profesní rozvoj a zlepšuje praxi v oblasti hudební výchovy. Rozsah témat zahrnuje hudební výuku a učení ve formálním i neformálním kontextu, včetně výuky ve třídě, individuální, skupinové a celotřídní instrumentální a vokální výuky, hudby ve vysokoškolském vzdělávání, mezinárodní srovnávací hudební výchovy, hudby v komunitním prostředí a vzdělávání učitelů.¹⁹

2.2 *International Journal of Music Education*

International Journal of Music Education (IJME) je recenzovaný časopis vydávaný čtyřikrát ročně Mezinárodní společností pro hudební výchovu (*ISME*). Publikované rukopisy jsou vědecké práce, které představují empirický výzkum v různých formách. Rozšiřují znalosti týkající se výuky a učení se hudbě se zvláštním zájmem o mezinárodní okruh čtenářů. Rukopisy informují o výsledcích kvantitativních nebo kvalitativních výzkumných studií, systematicky shrnují soubory výzkumů, představují teorie, modely nebo filozofické postoje atd. Příspěvky vykazují význam pro rozvoj praxe výuky a učení se hudbě na všech věkových úrovních s otázkami, které se bezprostředně týkají výuky ve třídě nebo studiu, ve škole i mimo ni, soukromé i skupinové výuky. Všechny rukopisy by měly obsahovat důkazy o vědeckém výzkumném přístupu a měly by být zasazeny do současné literatury. Důsledky pro učení a výuku hudby by měly být jasně formulované, relevantní, současné a zajímavé pro mezinárodní čtenářskou obec.²⁰

---

¹⁹ DAUBNEY, Ally. *Cambridge University Press: British Journal of Research in Music Education* [online]. [cit. 2023-04-10]. Dostupné z: <https://www.cambridge.org/core/journals/british-journal-of-music-education>

²⁰ *SAGE journals: International Journal of Music Education* [online]. [cit. 2023-04-10]. Dostupné z: <https://journals.sagepub.com/description/IJM>

2.3 Časopis Hudební výchova

Český časopis *Hudební výchova* vychází pětikrát za měsíc. Předsedkyní redakce je Mgr. Milena Kmentová, Ph.D. (PedF UK, Praha), výkonnými redaktory jsou MgA MgA. Roman Czepa (PedF UK, Praha) doc. PhDr. Ivana Ašenbrenerová, Ph.D. (PdF UJEP, Ústí nad Labem). Členové redakční rady jsou: PhDr. Petra Bělohávková, Ph.D. (PedF UK, Praha), Mgr. Ivana Čechová (PedF UK, Praha), prof. Belo Felix, Ph.D. (PdF UMB, Banská Bystrica, Slovensko), Mgr. Lukáš Holec (PedF JU, České Budějovice), prof. PhDr. Eva Jenčková, CSc. (PdF UHK, Hradec Králové), PhDr. Jiřina Jiříčková, Ph.D. (PedF UK, Praha), doc. PaedDr. Miloš Kodejška, CSc. (PdF ZČU, Plzeň), doc. PaedDr. Slávka Kopčáková, PhD. (FF PU, Prešov, SR), PaedDr. Eva Králová, Ph.D. (Fakulta zdravotnictva TnUAD v Trenčíne, Slovensko), doc. PhDr. Jiří Kusák, Ph.D. (PdF OU, Ostrava), prof. PaedDr. Jiří Luska, CSc. (PdF UP, Olomouc) a další.²¹

Časopis se zabývá těmito tématy: společenské dění a hudební výchova, aktuální otázky přestavby hudebního školství, srovnávací a přehledové studie o stavu hudebně výchovné problematiky u nás i v zahraničí, závěry současných hudebně pedagogických výzkumů, závěry a podněty z vybraných studentských kvalifikačních prací, metodické podněty pro hudebně výchovnou práci, osobní zkušenosti autorů s výukou hudební výchovy na různých typech škol, informace o zajímavých hudebních a hudebně pedagogických akcích, postřehy ze zahraničních stáží a studijních pobytů, medailónky významných jubilujících osobností, recenze vycházejících monografií, rubrika O hudbě anglicky, rubrika O hudbě s úsměvem a autorské počiny v písňové tvorbě pro děti.²²

2.4 Časopis Aura musica

Periodikum vychází 1x ročně. V případě vydání mimořádného čísla i častěji. Vědecké studie k recenzování a otištění, stejně jako notové přílohy, jsou přijímány průběžně.

Jako nové hudebně odborné periodikum se náš časopis chce samozřejmě odlišovat od několika již existujících titulů. Přestože reflektujeme požadavky našeho nejbližšího profesního zázemí, nechceme se orientovat jen na problematiku úzce regionálního charakteru. Chceme otevřít prostor pro širokou oblast hudebně teoretickou, historickou a interpretačně kritickou, a především pro aktuální témata a otázky hudební pedagogiky na všech stupních

---

²¹ *Časopis Hudební výchova* [online]. [cit. 2023-04-10]. Dostupné z: <https://pages.pedf.cuni.cz/hudebnivychova/>

²² *Časopis Hudební výchova* [online]. [cit. 2023-04-10]. Dostupné z: <https://pages.pedf.cuni.cz/hudebnivychova/>

škola, k čemuž zajisté přispěje i úzká spolupráce redaktorů a referentů se Společností pro hudební výchovu ČR.

Aura musica chce usilovat o to, aby byla časopisem, který bude i po praktické stránce vycházet vstříc potřebám učitelů. Proto významnou součástí každého čísla budou notové přílohy všeho druhu, tj. nové kompozice, sborové úpravy, transkripce a aranžmá dobře využitelného a oblíbeného repertoáru. Výhledově uvažujeme i o zařazení metodicky zpracovaného poslechového materiálu atp.²³

2.5 Teoretické reflexe hudební výchovy

Časopis vychází dvakrát do roka. Internetový časopis působí jako publikační platforma, která je primárně určená pro výsledky vědecké činnosti studentů doktorských studií, jejich tutorů a dalších odborníků.²⁴

2.6 Porovnání prostředí českých zemí a USA v rámci hudebněpedagogických časopisů s ohledem na hudební pedagogiku ve dvou sledovaných zemích

Prvním českým hudebněpedagogickým časopisem, který si udržel svoji publicitu, byl časopis *Dalibor*, jehož první verzi z let 1858 až 1864 vedl lexikograf Emanuel Antotnín Meliš. *Dalibor* o pár let později obnovili Jan Ludevít Procházka a Václav Juda Novotný, zastánci Bedřicha Smetany, jehož opera *Dalibor* v tu dobu sklízela vlnu kritiky. Na odkaz této generace navázala roku 1879 již poslední verze Daliboru, která vycházela až do roku 1927. Svými články a studii do něj přispívali například Karel Teige a Artuš Rektorys.²⁵

Mezi dvěma světovými válkami se u nás dál budovalo hudebně výchovné časopisectví, které seznamovalo učitelskou veřejnost s aktuálními domácími i cizími snahami hudebních

---

²³ *Aura Musica: Časopis Aura Musica* [online]. [cit. 2023-04-10]. Dostupné z: https://aura.ujep.cz/artkey/inf-990000-0100_O-casopisu.php

²⁴ *Teoretické reflexe hudební výchovy* [online]. [cit. 2023-04-10]. Dostupné z: <https://www.ped.muni.cz/wmus/studium/doktor/publ.htm>

²⁵ KLÉZL, Tomáš. *České hudební časopisy na začátku 21. století*. Praha, 2019. Univerzita Karlova. Vedoucí práce Mgr. Andrej Halada.

pedagogů, s nejnovějšími učebnicemi a příručkami a moderními metodami. Mezi ně patřily například *Věstník Jednoty zpěváckých spolků*, *Česká hudba* a jiné.²⁶

V současné době vycházejí v České republice časopisy *Fakker*, *Full Moon*, *Harmonie*, *Hudební rozhledy*, *Opus Musicum*, *Rock & Pop* a *Spark*.²⁷

V USA vznikla roku 1879 Národní asociace vzdělávání (NEA). NEA příliš nerostla až do roku 1884, kdy Thomas W. Bicknell, redaktor hudebněpedagogického časopisu *Journal of Education*, cestoval příští výroční schůzka, která se bude konat v Madisonu ve Wisconsinu. Byl úspěšný

a více než pět tisíc pedagogů se zúčastnilo.

Jak se vyvíjely hudebně vzdělávací programy, vznikla potřeba platformy, která by zveřejnila výsledky hudebněpedagogických výzkumů. Ředitel bostonské univerzity Warren Freeman navrhl, aby MENC (The National Association for Music Education) zajistil nový školní časopis. Allen P. Britton, učitel z University of Michigan se připojil k této diskusi. Také pocíťoval potřebu vědeckého časopisu z oblasti hudební pedagogiky, a bylo dohodnuto, že Freeman a Britton připraví jeho návrh. Britton uvádí, že bez naléhání prezidenta Hooda by správní rada MENC pravděpodobně nesouhlasila s přijetím návrhu, který byl přepracován po otevřeném setkání ve Philadelphii.

Návrh silně podporoval Theodore F. Norman a Ralph Rush (oba vedoucí absolventských hudebněvzdělávacích programů), ale *Journal of Research in Music Education* je především výsledek úsilí Allena Brittona. Britton byl prvním editorem JRME a zodpovídal za odborný styl a integritu časopisu. První číslo JRME vyšlo na jaře 1953. V roce 1964 se stal periodikem, které vychází čtyřikrát do roka. Před jeho dvacátým výročím to byl jeden z největších vědeckých časopisů s oběhem víc než čtyř tisíc. *Journal of Research in Music Education* vytvořil příležitost rozvoje pro komunitu učenců hudební výchovy. Od šedesátých let, přispíval JRME cennými informacemi profesi hudební výchovy. Významnou událostí ve výzkumu hudební výchovy v 90. letech byla *Handbook of Research on Music Teaching and Learning* (*Publikace příručky výzkumu o výuce hudby učení se hudbě*) v roce 1992, editoval Richard Colwell, příručka obsahuje 55 kapitol psaných více než sedmdesáti vědci.

---

²⁶ GREGOR, V. – SEDLICKÝ, T. Dějiny hudební výchovy v českých zemích a na Slovensku. Praha: Supraphon, 1973, s. 99

²⁷ KLÉZL, Tomáš. *České hudební časopisy na začátku 21. století*. Praha, 2019. Univerzita Karlova. Vedoucí práce Mgr. Andrej Halada.

Objevily se nové způsoby pohledu na téma identifikace talentů, což byl předmět zájmu mnoha hudebních pedagogů. Edwin Gordon uvedl, že jakýkoli člověk může vyvinout hudební schopnosti, pokud je vystaven správným zážitkům v útlém dětství. Studie talentů Benjamina Blooma Gordonovy myšlenky o vzdělávání vydala.

Kromě JRME začaly vycházet časopisy jako *Missouri Journal of Research in Music Education*, *Bulletin of Research*, *Contributions to Music Education* nebo *Southeastern Journal of Music Education*.

Když vezmeme v úvahu četnost hudebních časopisů, jejich témata a přístup k hudební pedagogice, USA a české země se liší v těchto aspektech poměrně hodně. Na jednu stranu vycházejí ze svých naprosto odlišných kultur, na druhou stranu se české časopisectví inspirovalo a nadále inspiruje tím americkým. A naopak, *Journal of Research in Music Education* sbírá informace o hudební pedagogice z celého světa, takže je z určité části ovlivněn i Evropou, a tedy i českými zeměmi.²⁸

---

²⁸ MARK, Michael L. a Charles L. GARY. *A History of American Music Education*. 3. vydání. Maryland: Rowman & Littlefield Education A Division of Roman & Littlefield Publishers, etc.

3. Journal of Research in Music Education

Journal of Research in Music Education obsahuje zprávy z recenzovaného původního výzkumu souvisejícího s výukou a učením hudby. Široký výběr témat zahrnuje různé aspekty hudební pedagogiky, historie a filozofie a oslovuje vokální, instrumentální a obecnou hudbu všech úrovní od raného dětství do dospělosti. K výzkumu těchto oblastí jsou použity kvalitativní i kvantitativní metody výzkumu. *Journal of Rerearch in Music Education* je jedinečný, protože je jedinou publikací o hudební výchově, jejíž témata se zaměřují výhradně na rozmanité mezinárodní dějiny hudební výchovy, včetně biografických, metodologických, sociologických, historiografických a kvalitativních studií o výuce a učení se hudbě.

Vydavatelem časopisu je The National Association for Music Education. Editorem je Peter Miksza.²⁹

3.1 Historie časopisu Journal of Research in Music Education

Časopis *Journal of Historical Research in Music Education* (JHRME) vychází dvakrát ročně. Jeho cílovou skupinou jsou badatelé v oblasti hudební výchovy, muzikologie a historie vzdělávání. JHRME je jedinečný, protože je jedinou publikací o hudební výchově, jejíž témata se zaměřují výhradně na rozmanité mezinárodní dějiny hudební výchovy, včetně biografických, metodologických, sociologických, historiografických a kvalitativních studií o výuce a učení se hudbě. JHRME bylo založeno v roce 1980 na Kansaské univerzitě jako *Bulletin of Historical Research in Music Education*, recenzovaný časopis pro historické badatele. V roce 1999 bylo vydávání přesunuto na Arizonskou státní univerzitu a název byl změněn na současný, který odráží jeho obsahový a vědecký růst. Redakční výbor byl rozšířen o mezinárodní skupinu vědců z Argentiny, Austrálie, Kanady, Anglie, Německa a Japonska. V roce 2003 změnila JHRME své místo vydávání na Ithaca College, Ithaca, New York.³⁰

---

²⁹ *SAGE Journals: Journal of Research in Music Education* [online]. [cit. 2023-04-08]. Dostupné z: <https://journals.sagepub.com/description/JRM>

³⁰ *JSTOR: Journal of Historical Research in Music Education* [online]. [cit. 2023-04-08]. Dostupné z: <https://www.jstor.org/journal/jhistresemusiedu>

3.2 Obsahová analýza roku 2016

Americký časopis *Journal of Research in Music Education* vychází čtyřikrát za rok, a to v lednu, dubnu, červenci a říjnu. Autorka bude proto uvádět články vydané v těchto měsících. Články jsou vybrány tak, aby co nejvíce souvisely s hudební pedagogikou.³¹

Leden 2016

Téma: Národní soutěže školních orchestrů: 1929-1937

Bibliografická citace: Hash, P. M. (2016). The National School Orchestra Contests: 1929–1937. *Journal of Research in Music Education*, 63(4), 397–420.

Univerzita: Calvin College, Grand Rapids, MI, USA

Klíčová slova: soutěže a festivaly, národní soutěže, instrumentální hudební výchova, historie

Téma: Je tráva zelenější? Názory současných a bývalých učitelů hudební výchovy rok po stěhování na jinou školu nebo odchodu ze třídy

Bibliografická citace: Hancock, C. B. (2016). Is the Grass Greener? Current and Former Music Teachers' Perceptions a Year After Moving to a Different School or Leaving the Classroom. *Journal of Research in Music Education*, 63(4), 421–438.

Univerzita: University of Alabama, Tuscaloosa, AL, USA

Klíčová slova: udržení učitelů na škole, úbytek učitelů, migrace, obrat, mobilita, hudební výchova, odchod do důchodu, kariéra

Téma: Sdílení jeviště: Etické aspekty narativního zkoumání v hudební výchově

Bibliografická citace: Nichols, J. (2016). Sharing the Stage: Ethical Dimensions of Narrative Inquiry in Music Education. *Journal of Research in Music Education*, 63(4), 439–454.

---

³¹ SAGE Journals: *Journal of Research in Music Education* [online]. [cit. 2023-04-08]. Dostupné z: <https://journals.sagepub.com/description/JRM>

Univerzita: *University of Illinois at Urbana–Champaign, Urbana, IL, USA*

Klíčová slova: vztahová etika, narativní zkoumání, participativní výzkum, autoetnografie

Téma: Vliv vnitřního a vnějšího zaměření pozornosti během instruktážní přípravy nováčků na následné chování při zkoušení

Bibliografická citace: Montemayor, M., Silvey, B. A., Adams, A. L., & Witt, K. L. (2016). Effects of Internal and External Focus of Attention During Novices' Instructional Preparation on Subsequent Rehearsal Behaviors. *Journal of Research in Music Education*, 63(4), 455–468.

Univerzita: *University of Northern Colorado, Greeley, CO, USA*

University of Missouri, Columbia, MO, USA

University of Northern Colorado, Greeley, CO, USA

Delta County School District, Paonia, CO, USA

Klíčová slova: zaměření pozornosti, dirigování, zkoušky, začínající učitelé hudby, studium partitur

Téma: Vliv výběru ze západní korejské lidové hudby na znalost hudby a preferenci její tradiční verze u studentů

Bibliografická citace: Kang, S., & Yoo, H. (2016). Effects of a Westernized Korean Folk Music Selection on Students' Music Familiarity and Preference for Its Traditional Version. *Journal of Research in Music Education*, 63(4), 469–486.

Univerzita: *University of Florida, Gainesville, FL, USA*

University of Florida, Gainesville, FL, USA

Klíčová slova: západní adaptace, korejská lidová hudba, znalost hudby, hudební preference, autenticita v hudbě, světová hudba

Téma: Vliv videoreflexe na obavy začínajících učitelů hudební výchovy v prostředí kolegiálního a terénního vyučování

Bibliografická citace: Powell, S. R. (2016). The Influence of Video Reflection on Preservice Music Teachers' Concerns in Peer- and Field-Teaching Settings. *Journal of Research in Music Education*, 63(4), 487–507.

Univerzita: University of North Texas, Denton, TX, USA

Klíčová slova: obavy, Fuller a Bown, učitelé před nástupem do zaměstnání, video reflexe, praxe

Duben 2016

Téma: Analýza publikačních rozhodnutí u rukopisů časopisu *Journal of Research in Music Education* (2009-2014)

Bibliografická citace: Sims, W. L., Lordo, J., & Phelps, C. W. (2016). Analysis of Publication Decisions for *Journal of Research in Music Education* Manuscripts (2009–2014). *Journal of Research in Music Education*, 64(1), 5–13.

Univerzita: *University of Missouri, Columbia, MO, USA*

Central Methodist University, Fayette, MO, and Columbia College, Columbia, MO, USA

Klíčová slova: rozhodnutí o zveřejnění, metodika výzkumu, publikování v časopise, hudební výchova

Téma: 20 let bienální konference MENC: Obsahová analýza

Bibliografická citace: Palkki, J., Albert, D. J., Hill, S. C., & Shaw, R. D. (2016). 20 Years of the MENC Biennial Conference: A Content Analysis. *Journal of Research in Music Education*, 64(1), 14–28.

Univerzita: *Michigan State University, East Lansing, MI, USA*

Capital University, Columbus, OH, USA

Klíčová slova:

Téma: Vliv expresivity dirigenta na výkon členů středoškolské kapely a jejich postoje k dirigování

Bibliografická citace: Silvey, B. A., & Koerner, B. D. (2016). Effects of Conductor Expressivity on Secondary School Band Members' Performance and Attitudes Toward Conducting. *Journal of Research in Music Education*, 64(1), 29–44.

Univerzita: *University of Missouri, Columbia, MO, USA*

University of Colorado at Boulder, CO, USA

Klíčová slova: expresivita dirigenta, výraznost souboru, výkonnost souboru, středoškolská kapela

Téma: "Hudba, kterou jsem měl zpívat": Vnímání kulturně citlivé pedagogiky dospívajícími studenty pěveckých sborů

Bibliografická citace: Shaw, J. T. (2016). "The Music I Was Meant to Sing": Adolescent Choral Students' Perceptions of Culturally Responsive Pedagogy. *Journal of Research in Music Education*, 64(1), 45–70.

Univerzita: *The Ohio State University, Columbus, OH, USA*

Klíčová slova: kulturně citlivá pedagogika, multikulturní výchova, hudební výchova, identita, imigranti

Téma: Vnější prostředí: Prolínání formálního a neformálního prostřednictvím pohostinnosti

Bibliografická citace: West, C., & Cremata, R. (2016). Bringing the Outside In: Blending Formal and Informal Through Acts of Hospitality. *Journal of Research in Music Education*, 64(1), 71–87.

Univerzita: *Ithaca College, Ithaca, NY, USA*

Klíčová slova: formální, neformální, pohostinnost, potvrzení, autonomie

Téma: Hudební programy na charterových a tradičních školách: Srovnávací studie základních škol v Chicagu

Bibliografická citace: Kelley, J., & Demorest, S. M. (2016). Music Programs in Charter and Traditional Schools: A Comparative Study of Chicago Elementary Schools. *Journal of Research in Music Education*, 64(1), 88–107.

Univerzita: *Florida International University, Miami, FL, USA*

Northwestern University, Evanston, IL, USA

Klíčová slova: charterové školy, přístup k hudbě, umělecká politika

Téma: Vnímání zpěváka na vysoké škole na střední úrovni sborového zpěvu: Deskriptivní studie

Bibliografická citace: Major, M. L., & Dakon, J. M. (2016). Singer Perceptions of Collegiate Mid-Level Choral Experiences: A Descriptive Study. *Journal of Research in Music Education*, 64(1), 108–127.

Univerzita: *West Chester University, West Chester, PA, USA*

University of Kansas, Lawrence, KS, USA

University of the Free State, Bloemfontein, South Africa

Klíčová slova: identita souboru, sbor střední úrovně, oddanost, opětovné přihlášení se

Červenec 2016

Téma: Postoje učitelů hudby k transgenderovým žákům a podpůrné školní praktiky

Bibliografická citace: Silveira, J. M., & Goff, S. C. (2016). Music Teachers' Attitudes Toward Transgender Students and Supportive School Practices. *Journal of Research in Music Education*, 64(2), 138–158.

Univerzita: *University of Oregon, Eugene, OR, USA*

Portland Village School, Portland, OR, USA

Klíčová slova: transgender, trans*, LGBT, transgender studenti, postoje

Téma: Zkušenosti učitelů hudby s počítačovým prostředím One-to-One

Bibliografická citace: Dorfman, J. (2016). Music Teachers' Experiences in One-to-One Computing Environments. *Journal of Research in Music Education*, 64(2), 159–178.

Univerzita: *Boston University School of Music, Boston, MA, USA*

Klíčová slova: hudební výchova, technologie, one-to-one

Téma: Kariérní záměry a zkušenosti učitelek hudební výchovy před nástupem do zaměstnání a v zaměstnání

Bibliografická citace: Fischer-Croneis, S. H. (2016). Career Intentions and Experiences of Pre- and In-Service Female Band Teachers. *Journal of Research in Music Education*, 64(2), 179–201.

Univerzita: *Twelve Corners Middle School, Rochester, NY, USA*

Klíčová slova: kapela, pohlaví, hudební výchova, ženy v kapele, ženy v hudbě

Téma: Prvky úspěšné profesní vzdělávací komunity pro učitele hudby využívající komplexní hudební výchovu prostřednictvím výkonu

Bibliografická citace: Sindberg, L. K. (2016). Elements of a Successful Professional Learning Community for Music Teachers Using Comprehensive Musicianship Through Performance. *Journal of Research in Music Education*, 64(2), 202–219.

Univerzita: *University of Minnesota, Minneapolis, MN, USA*

Klíčová slova: profesní vzdělávací komunita, rozvoj učitelů hudby, komplexní hudebnost, PLC, CMP

Téma: Zkušenost s vytvářením komunity: Vnitřní případová studie čtyř učitelů sborového zpěvu na středozápadní státní škole

Bibliografická citace: Parker, E. C. (2016). The Experience of Creating Community: An Intrinsic Case Study of Four Midwestern Public School Choral Teachers. *Journal of Research in Music Education*, 64(2), 220–237.

Univerzita: *Temple University, Philadelphia, PA, USA*

Klíčová slova: sbor, sborová společenství, učitelé hudby, školní hudební programy, communitas

Téma: Srovnávací obsahová analýza časopisů Music Educators Journal a Philosophy of Music Education Review (1993-2012)

Bibliografická citace: Stambaugh, L. A., & Dyson, B. E. (2016). A Comparative Content Analysis of Music Educators Journal and Philosophy of Music Education Review (1993–2012). *Journal of Research in Music Education*, 64(2), 238–254.

Univerzita: *Georgia Southern University, Statesboro, GA, USA*

Dimmitt Middle School and Renton High School, Renton, WA, USA

Klíčová slova: obsahová analýza, časopisy, hudební výchova, výkon, filozofie

Říjen 2016

Téma: Úvod k projevu při přebírání ocenění Senior Researcher Award 2016

Bibliografická citace: Duke, R. A., & Nierman, G. E. (2016). Introduction to the 2016 Senior Researcher Award Acceptance Address. *Journal of Research in Music Education*, 64(3), 260–261.

Univerzita: *Center for Music Learning The University of Texas at Austin*

University of Nebraska, Lincoln

Klíčová slova: -

Téma: Měření hudebního vzdělání: Filozofické zkoumání modelového hodnocení Cornerstone

Bibliografická citace: Richerme, L. K. (2016). Measuring Music Education: A Philosophical Investigation of the Model Cornerstone Assessments. *Journal of Research in Music Education*, 64(3), 274–293.

Univerzita: *University of Northern Colorado, Greeley, CO, USA*

Klíčová slova: měření, hodnocení, filozofie, politika, hudební výchova

Téma: Hodnocení výsledků v rámci zkoušky posluchači s různou úrovní odbornosti

Bibliografická citace: Montemayor, M. (2016). Evaluation of Intrarehearsal Achievement by Listeners of Varying Levels of Expertise. *Journal of Research in Music Education*, 64(3), 294–308.

Univerzita: *University of Northern Colorado, Greeley, CO, USA*

Klíčová slova: hodnocení souboru, odborní učitelé hudby, začínající učitelé hudby, zkoušky

Téma: Úkolová variabilita v přesnosti zpěvu u dětí

Bibliografická citace: Nichols, B. E. (2016). Task-Based Variability in Children's Singing Accuracy. *Journal of Research in Music Education*, 64(3), 309–321.

Univerzita: *University of Akron, Akron, OH, USA*

Klíčová slova: přesnost zpěvu, přesnost intonace, hodnocení, zdvojování, unisono

Téma: Šikana mezi studenty hudebních souborů a divadel ve Spojených státech amerických

Bibliografická citace: Elpus, K., & Carter, B. A. (2016). Bullying Victimization Among Music Ensemble and Theatre Students in the United States. *Journal of Research in Music Education*, 64(3), 322–343.

Univerzita: *University of Maryland, College Park, College Park, MD, USA*

Florida International University, Miami, FL, USA and National Council on the Arts, Washington, DC, USA

Klíčová slova: šikana, studenti hudby, studenti divadelních oborů, střední škola

Téma: Vliv oktávy a barvy nástroje na přesnost ladění u pokročilých vysokoškolských instrumentalistů

Bibliografická citace: Byo, J. L., & Schlegel, A. L. (2016). Effects of Stimulus Octave and Timbre on the Tuning Accuracy of Advanced College Instrumentalists. *Journal of Research in Music Education*, 64(3), 344–359.

Univerzita: Louisiana State University, Baton Rouge, LA, USA

Klíčová slova: ladění, oktáva, barva, intonace, rozlišení výšky tónu, vnímání výšky tónu

Téma: Rozvoj instrumentální jazzové improvizace: Charakteristika začínajících, středně pokročilých a pokročilých improvizátorů

Bibliografická citace: Palmer, C. M. (2016). Instrumental Jazz Improvisation Development: Characteristics of Novice, Intermediate, and Advanced Improvisers. *Journal of Research in Music Education*, 64(3), 360–378.

Univerzita: *Ball State University, Muncie, IN, USA*

Klíčová slova: instrumentální jazzová improvizace, vývoj, střední škola, vysoká škola

3.3 Obsahová analýza roku 2017

Leden 2017

Téma: Vyprávění dvou budoucích učitelů hudby se zrakovým postižením

Bibliografická citace: Parker, E. C., & Draves, T. J. (2017). A Narrative of Two Preservice Music Teachers With Visual Impairment. *Journal of Research in Music Education*, 64(4), 385–404.

Univerzita: *Temple University, Philadelphia, PA, USA*

The University of North Carolina at Greensboro, Greensboro, NC, USA

Klíčová slova: učitelé se zdravotním postižením, hudba a zrakové postižení, vzdělávání učitelů hudby

Téma: Pěvecké schopnosti, hudební sebepojetí a budoucí hudební aktivita

Bibliografická citace: Demorest, S. M., Kelley, J., & Pfordresher, P. Q. (2017). Singing Ability, Musical Self-Concept, and Future Music Participation. *Journal of Research in Music Education*, 64(4), 405–420.

Univerzita: *Northwestern University, Evanston, IL, USA*

Florida International University, Miami, FL, USA

University at Buffalo, State University of New York, Buffalo, NY, USA

Klíčová slova: přesnost zpěvu, hudební aktivity, sebepojetí, rodinné zázemí, vývoj

Téma: Vliv zaměření pozornosti na tvorbu tónu u trénovaných zpěváků

Bibliografická citace: Atkins, R. L. (2017). Effects of Focus of Attention on Tone Production in Trained Singers. *Journal of Research in Music Education*, 64(4), 421–434.

Univerzita: *Hugh Hodgson School of Music, University of Georgia, Athens, GA, USA*

Klíčová slova: zaměření pozornosti, tvorba pěveckého tónu, vokální pedagogika
učení motorických dovedností

Téma: Budování identity ve vysokoškolských sborech střední úrovně: Perspektiva ředitele

Bibliografická citace: Major, M. L. (2017). Building Identity in Collegiate Midlevel Choral Ensembles: The Director's Perspective. *Journal of Research in Music Education*, 64(4), 435–453

Univerzita: *West Chester University, West Chester, PA, USA*

Klíčová slova: identita souboru, sbor střední úrovně, hierarchie

Téma: Nezávislost v očekávání: Chování učitele předcházející problémům žáka

Bibliografická citace: Roesler, R. A. (2017). Independence Pending: Teacher Behaviors Preceding Learner Problem Solving. *Journal of Research in Music Education*, 64(4), 454–473.

Univerzita: *Brigham Young University–Idaho, Rexburg, ID, USA*

Klíčová slova: řešení problémů, výuka hudby, nezávislost, hodnocení, hudební výkon

Téma: Vliv používání dirigentské taktovky na vnímání výrazu a srozumitelnosti dirigenta hudebníky z kapel a sborů

Bibliografická citace: Nápoles, J., & Silvey, B. A. (2017). Effects of Conductor Baton Use on Band and Choral Musicians' Perceptions of Conductor Expressivity and Clarity. *Journal of Research in Music Education*, 64(4), 474–486.

Univerzita: *University of Utah, Salt Lake City, UT, USA*

University of Missouri, Columbia, MO, USA

Klíčová slova: dirigování, expresivita, taktovka, kapela, sbor, srozumitelnost

Duben 2017

Téma: Pohled učitele hudby na sociální spravedlnost

Bibliografická citace: Salvador, K., & Kelly-McHale, J. (2017). Music Teacher Educator Perspectives on Social Justice. *Journal of Research in Music Education*, 65(1), 6–24.

Univerzita: *University of Michigan, Flint, Flint, MI, USA*

Klíčová slova: rozmanitost, hudební výchova, vzdělávání učitelů hudby, sociální spravedlnost

Téma: Multimodalita a multiliterární pedagogika: "Design" a "nábor" v jihoafrických dětských hudebních hrách

Bibliografická citace: Harrop-Allin, S. (2017). Multimodality and the Multiliteracies Pedagogy: "Design" and "Recruitment" in South African Children's Musical Games. *Journal of Research in Music Education*, 65(1), 25–51.

Univerzita: *University of the Witwatersrand, Johannesburg, South Africa*

Klíčová slova: multimodalita, vícejazyčná pedagogika, dětské hudební hry, Jihoafrická republika, městské osady, Soweto, sémiotické zdroje, design

Téma: Pozorovací studie praktik nastudování partitur mezi vysokoškolskými studenty instrumentální hudební výchovy

Bibliografická citace: Silvey, B. A., Montemayor, M., & Baumgartner, C. M. (2017). An Observational Study of Score Study Practices Among Undergraduate Instrumental Music Education Majors. *Journal of Research in Music Education*, 65(1), 52–71.

Univerzita: *University of Missouri, Columbia, MO, USA*

University of Northern Colorado, Greeley, CO, USA

University of Oklahoma, Norman, OK, USA

Klíčová slova: dirigentská pedagogika, dirigentská příprava, příprava učitelů před nástupem do zaměstnání, začínající dirigenti, nastudování partitur

Téma: Zapojení, účast a situační učení v programu dětského operního sboru

Bibliografická citace: Dullea, R. (2017). Engagement, Participation, and Situated Learning in a Children's Opera Chorus Program. *Journal of Research in Music Education*, 65(1), 72–94.

Univerzita: *University College Cork, Cork, Ireland*

Klíčová slova: operní vzdělání, angažovanost, situační učení, participace, akulturace

Téma: Vývoj rubriky pro výkon v sólovém hraní na dechové nástroje na středních školách s využitím vícerozměrného Raschova modelu měření dílčích kreditů

Bibliografická citace: Wesolowski, B. C., Amend, R. M., Barnstead, T. S., Edwards, A. S., Everhart, M., Goins, Q. R., Grogan, R. J., Herceg, A. M., Jenkins, S. I., Johns, P. M., McCarver, C. J., Schaps, R. E., Sorrell, G. W., & Williams, J. D. (2017). The Development of a Secondary-Level Solo Wind Instrument Performance Rubric Using the Multifaceted Rasch Partial Credit Measurement Model. *Journal of Research in Music Education*, 65(1), 95–119.

Univerzita: *The University of Georgia, Athens, GA, USA*

South Forsyth High School, Cumming, GA, USA

Fannin County High School, Blue Ridge, GA, USA

Peachtree Ridge High School, Suwanee, GA, USA

Elbert County Comprehensive High School, Elberton, GA, USA

Stephenson High School, Stone Mountain, GA, USA

Barber Middle School, Acworth, GA, USA

McNabb Middle School, Mt. Sterling, KY, USA

Alpharetta High School, Alpharetta, GA, USA

Thomas County Central High School, Thomasville, GA, USA

Russell Middle School, Winder, GA, USA

North Gwinnett Middle School, Sugar Hill, GA, USA

Sutton Middle School, Atlanta, GA, USA

Harvest Preparatory School, Columbus, OH, USA

Klíčová slova: hodnocení, neměnné měření, Mnohostranný model částečných kreditů, Rasch, rubrika

Červenec 2017

Téma: Zeptejte se mě: konvergentní platnost sebehodnocení účasti na hudbě

Bibliografická citace: Elpus, K. (2017). Just Ask Me: Convergent Validity of Self-Reported Measures of Music Participation. *Journal of Research in Music Education*, 65(2), 129–138.

Univerzita: *University of Maryland, College Park, MD, USA*

Klíčová slova: účast v hudebním souboru, vlastní údaje, kapela, sbor, ansámbl, orchestr, metodologie výzkumu hudebního vzdělávání, zápisy ze středních škol

Téma: Strategie odborníků na improvizaci západní klasické hudby

Bibliografická citace: Després, J. P., Burnard, P., Dubé, F., & Stévance, S. (2017). Expert Western Classical Music Improvisers' Strategies. *Journal of Research in Music Education*, 65(2), 139–162.

Univerzita: *Université Laval, Québec, QC, Canada*

University of Cambridge, Cambridge, UK

Klíčová slova: odborníci, hudební improvizace, strategie, slovní protokol, západní klasická hudba

Téma: Vliv symetrických a asymetrických struktur výuky s podporou vrstevníků na hudební výsledky a zapojení žáků sedmé třídy v kapele

Bibliografická citace: Johnson, E. (2017). The Effect of Symmetrical and Asymmetrical Peer-Assisted Learning Structures on Music Achievement and Learner Engagement in Seventh-Grade Band. *Journal of Research in Music Education*, 65(2), 163–178.

Univerzita: *Colorado State University, Fort Collins, CO, USA*

Klíčová slova: učení za pomoci vrstevníků, sekundární ansámbl, SES, zapojení

Téma: "Stand by Me": Studie smíšených metod o vnitroskupinovém přesvědčení členů vysokoškolské pochodové kapely v průběhu sezóny

Bibliografická citace: Matthews, W. K. (2017). "Stand by Me": A Mixed Methods Study of a Collegiate Marching Band Members' Intragroup Beliefs Throughout a Performance Season. *Journal of Research in Music Education*, 65(2), 179–202.

Univerzita: *Wayne State University, Detroit, MI, USA*

Klíčová slova: hudební soubory, soudržnost skupiny, kolektivní účinnost, longitudinální, pochodová kapela

Téma: Vývoj a hodnocení inventáře hudebního sebepojetí pro vysokoškolské studenty

Bibliografická citace: Hash, P. M. (2017). Development and Validation of a Music Self-Concept Inventory for College Students. *Journal of Research in Music Education*, 65(2), 203–218.

Univerzita: *Calvin College, Grand Rapids, MI, USA*

Klíčová slova: sebepojetí, inventář, vysokoškoláci/dospělí studenti

Téma: Názory pedagogů aplikované hudby na žádoucí vlastnosti budoucích studentů hudební výchovy

Bibliografická citace: Royston, N. S., & Springer, D. G. (2017). Beliefs of Applied Studio Faculty on Desirable Traits of Prospective Music Education Majors. *Journal of Research in Music Education*, 65(2), 219–236.

Univerzita: *Iowa State University, Ames, IA, USA*

University of South Carolina, Columbia, SC, USA

Klíčová slova: přijímací zkoušky, fakulta aplikované hudby, dispozice, učitelé hudební výchovy, kritéria výběru

Téma: Smíšená metoda zkoumání přesvědčení o efektivitě výuky hudební výchovy a závazku k výuce hudební výchovy

Bibliografická citace: Prichard, S. (2017). A Mixed-Methods Investigation of Preservice Music Teaching Efficacy Beliefs and Commitment to Music Teaching. *Journal of Research in Music Education*, 65(2), 237–257.

Univerzita: *University of Maryland, College Park, MD, USA*

Klíčová slova: přesvědčení o účinnosti výuky, závazek, učitelé hudební výchovy před nástupem do zaměstnání, smíšené metody

Říjen 2017

Téma: Srovnání zkušeností s výukou v terénu: Longitudinální zkoumání pohledů učitelů před nástupem do zaměstnání a učitelů prvních ročníků

Bibliografická citace: Bartolome, S. J. (2017). Comparing Field-Teaching Experiences: A Longitudinal Examination of Preservice and First-Year Teacher Perspectives. *Journal of Research in Music Education*, 65(3), 264–286.

Univerzita: *Northwestern University, Evanston, IL, USA*

Klíčová slova: příprava učitelů hudby, service-learning, praktická výuka, studentská výuka, první rok vyučování

Téma: Základní teorie procesů plánování výuky budoucích hudebních pedagogů v rámci metodických kurzů terénní praxe

Bibliografická citace: Parker, E. C., Bond, V. L., & Powell, S. R. (2017). A Grounded Theory of Preservice Music Educators' Lesson Planning Processes Within Field Experience Methods Courses. *Journal of Research in Music Education*, 65(3), 287–308.

Univerzita: *Temple University, Philadelphia, PA, USA*

University of Hartford, West Hartford, CT, USA

University of North Texas, Denton, TX, USA

Klíčová slova: plánování výuky, zakotvená teorie, vzdělávání učitelů

Téma: Zkoumání vztahů mezi demografickými údaji hudebních pedagogů K-12, jejich vnímáním vnitropodnikového přístupu a motivací k práci

Bibliografická citace: Hanson, J. (2017). Exploring Relationships Between K-12 Music Educators' Demographics, Perceptions of Intrapreneuring, and Motivation at Work. *Journal of Research in Music Education*, 65(3), 309–327.

Univerzita: *University of Massachusetts Boston, Boston, MA, USA*

Klíčová slova: podnikatel, intrapreneur, odhodlání, motivace učitele hudby, inovace řízené učitelem

Téma: Vztah mezi fonologickým povědomím a hudebními schopnostmi

Bibliografická citace: Culp, M. E. (2017). The Relationship Between Phonological Awareness and Music Aptitude. *Journal of Research in Music Education*, 65(3), 328–346.

Univerzita: *University of Rochester, Rochester, NY, USA*

Klíčová slova: fonologické povědomí, hudební nadání, obecné hudební znalosti, speciální potřeby, gramotnost

Téma: Účinky dvou poslechových strategií pro melodický diktát

Bibliografická citace: Buonviri, N. O. (2017). Effects of Two Listening Strategies for Melodic Dictation. *Journal of Research in Music Education*, 65(3), 347–359.

Univerzita: Temple University, Philadelphia, PA, USA

Klíčová slova: sluchové dovednosti, diktát, poslech, notový zápis, strategie

Téma: Koloběh požitků: Fenomenologie hudebního požitku dětí ve věku 4 až 7 let během hudební hry

Bibliografická citace: Koops, L. H. (2017). The Enjoyment Cycle: A Phenomenology of Musical Enjoyment of 4- to 7-Year-Olds During Musical Play. *Journal of Research in Music Education*, 65(3), 360–380.

Univerzita: Case Western Reserve University, Cleveland, OH, USA

Klíčová slova: hudba v raném dětství, potěšení, fenomenologie, rodinná etnografie, hudební hra

4. Tematická komparace období 2010 až 2014 a 2016 a 2017

V této subkapitole probereme tematickou komparaci podle tematických kompetencí. Jako komparační kritéria uplatníme hlediska aplikovaná v diplomové práci J. Tunegové.³² Tunegová se věnovala profilu časopisu *Journal of Research in Music Education* v letech 2010-2014. V této kapitole se zaměříme na faktory, které se během posledních let v časopise změnily. Jedná se o americký časopis, a proto se nelze divit, že již v roce 2016 najdeme článek s tématem transgender studentů a jejich sebepojetí. Taktéž JRME věnuje celý článek jen ženským pedagožkám a jejich postavení a identitě, což odráží dnešní dobu, kdy jsou na vzestupu ženská práva a rovnost mužů a žen. Když provedeme komparaci témat článků vydaných v letech 2016 a 2017 a v letech 2010-2014, v letech 2010-2014 byla nejčastějším tématem instrumentální hudba, Instrumentální hudba je v časopise zastoupena i nadále, ale už netvoří většinu témat jednotlivých článků. Oproti číslům v diplomové práci J. Tunegové je v novějších číslech častější kooperace vícero učitelů z různých univerzit, což ukazuje opět dnešní dobu a celkové propojení odlišných univerzit, lidí a názorů. Co se týče četnosti článků v jednotlivých měsících, v letech 2010-2014 vyšlo za měsíc v průměru šest článků, což se v letech 2016 a 2017 nezměnilo. *Journal of Research in Music Education* i nadále vystihuje úskalí hudební pedagogiky a na druhé straně její úspěchy.³³

---

³² TUNEGOVIÁ, Jana. Profil časopisu *Journal of Research in Music Education* v letech 2010, 2012, 2013 a 2014. Olomouc, 2015. diplomová práce (Mgr.). UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI. Pedagogická fakulta

³³ tamtéž

Závěr

V této bakalářské práci jsme se věnovali hudební pedagogice v českých zemích a v USA, a konkrétně především hudebněpedagogickým časopisům. Vysvětlili jsme pojem „hudební pedagogika“ a „hudební výchova“. Věnovali jsme se části historie hudební pedagogiky, která je spjatá s hudebněpedagogickým časopisectvím. Nejprve jsme si popsali milníky z historie české hudební výchovy, které jsou důležité pro vývoj hudebněpedagogického časopisectví, později jsme definovali české hudebněpedagogické časopisectví.

Dále jsme zmínili a stručně popsali hudebněpedagogické časopisy českých zemí a USA. Věnovali jsme tuto kapitolu i jejich historii. Porovnali jsme časopisectví v českých zemích a USA. Postupně jsme se dostali až k samotnému časopisu *Journal of Research in Music Education*, který je jedinečný tím, že shrnuje informace o hudební pedagogice z celého světa.

Poté, co jsme charakterizovali časopis a popsali jeho historii a redakci, jsme se přesunuli k obsahové analýze článků časopisu. Věnovali jsme se letům 2016 a 2017. Časopis jsme si rozdělili nejprve po rocích a pak po měsících. Analýza každého článku obsahovala Téma článku, klíčová slova, autory a univerzity, na nichž autoři vyučují, nebo vyučovali. V poslední kapitole jsme provedli komparaci *Journal of Research in Music Education* v letech 2016 a 2017 s lety 2010-2014. Předmětem porovnávání byla témata článků, různorodost univerzit autorů a četnost článků. Zjistili jsme, že témata se začínají ubírat jiným směrem; v letech 2010-2014 se články věnovaly převážně instrumentální hudbě, dnes se věnují téměř rovným dílem i pěvecké hudbě a psychologické stránce hudební interpretace a hudební pedagogiky. Cíle bakalářské práce byly naplněny, získali jsme celkový profil časopisu *Journal of Research in Music Education* v letech 2016 a 2017.

Použité zdroje

HOLAS, Milan. *Hudební pedagogika*. Akademie múzických umění v Praze: AMU a ERMAT, 2004. ISBN 80-7331-018-X.

VEREŠ, Jozef a Jiří FUKAČ. *Hudobná pedagogika*. Pedagogická fakulta Nitra, 2004. ISBN (Brož.)

GREGOR, V. – SEDLICKÝ, T. *Dějiny hudební výchovy v českých zemích a na Slovensku*. Praha: Supraphon, 1973.

POLEDŇÁK, Ivan – FUKAČ, Jiří, 2001: *Úvod do studia hudební vědy*. Olomouc: Univerzita Palackého Olomouc, ISBN 80-244-0285-8

DAUBNEY, Ally. *Cambridge University Press: British Journal of Research in Music Education* [online]. [cit. 2023-04-10]. Dostupné z: <https://www.cambridge.org/core/journals/british-journal-of-music-education>

SAGE journals: International Journal of Music Education [online]. [cit. 2023-04-10]. Dostupné z: <https://journals.sagepub.com/description/IJM>

DAUBNEY, Ally. *Cambridge University Press: British Journal of Research in Music Education* [online]. [cit. 2023-04-10]. Dostupné z: <https://www.cambridge.org/core/journals/british-journal-of-music-education>

Teoretické reflexe hudební výchovy [online]. [cit. 2023-04-10]. Dostupné z: <https://www.ped.muni.cz/wmus/studium/doktor/publ.htm>

Časopis Hudební výchova [online]. [cit. 2023-04-10]. Dostupné z: <https://pages.pedf.cuni.cz/hudebnivychova/>

Aura Musica: Časopis Aura Musica [online]. [cit. 2023-04-10]. Dostupné z: https://aura.ujep.cz/artkey/inf-990000-0100_O-casopisu.php

Teoretické reflexe hudební výchovy [online]. [cit. 2023-04-10]. Dostupné z: <https://www.ped.muni.cz/wmus/studium/doktor/publ.htm>

MARK, Michael L. a Charles L. GARY. *A History of American Music Education*. 3. vydání. Maryland: Rowman & Littlefield Education A Division of Roman & Littlefield Publishers, etc. ISBN 1-800-462-6420.

TUNEGOVIÁ, Jana. *Profil časopisu Journal of Research in Music Education v letech 2010, 2012, 2013 a 2014*. Olomouc, 2015. diplomová práce (Mgr.). UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI. Pedagogická fakulta

ANOTACE

Jméno a příjmení:	Anna Otrubová
Katedra:	Katedra hudební výchovy
Vedoucí práce:	Prof. PaedDr. Jiří Luska CSc.
Rok obhajoby:	2023

Název práce:	Profil časopisu <i>Journal of Research in Music Education</i> v letech 2016-2017
Název v angličtině:	Profile of the <i>Journal of Research in Music Education</i> in years 2016-2017
Anotace práce:	<p>Cílem práce je vymezit profil časopisu <i>Journal of Research in Music Education</i> v letech 2016-2017. Součástí práce je popis několik vybraných hudebněpedagogických časopisů z českých zemí a USA. Dále zahrneme historii hudebněpedagogického časopisectví v českých zemích a USA. V práci se budeme věnovat historii časopisu <i>Journal of Research in Music Education</i>.</p> <p>Provedeme obsahovou analýzu článků tohoto časopisu z let 2016 a 2017. Porovnáme témata a četnost článků z let 2016-2017 a 2010-2014. Budeme pracovat s informacemi z diplomové práce J. Tunegové.</p>
Klíčová slova:	Časopis, hudební pedagogika, <i>Journal of Research in Music Education</i> , hudebněpedagogické časopisectví

Anotace v angličtině:	The aim of this thesis is to define the profile of the <i>Journal of Research in Music Education</i> in years 2016-2017. It includes a description of several selected music education journals from the Czech Republic and the USA. We will also include the history of music education journalism in the Czech Republic and in the USA. In this thesis we will cover the history of the <i>Journal of Research in Music Education</i> . We will perform a content analysis of articles from this journal from years 2016 and 2017. We will compare the topics and frequency of articles from 2016-2017 and 2010-2014. We will work with information from the thesis of J. Tunegová.
Klíčová slova v angličtině:	Journal, music education, <i>Journal of Research in Music Education</i> , music education, journalism
Přílohy vázané v práci:	žádné
Rozsah práce:	37 stran
Jazyk práce:	čeština